Στον πραγματικό Γλάρο Ιωνάθαν
που ζει μέσα μας

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ήταν πρωί

κι ο πρωτόβγαλτος ήλιος λαμποκοπούσε ολόχρυσος πάνω στην επιφάνεια μιας γαληνεμένης θάλασσας.

Ένα μίλι από την ακρογιαλιά, μια ψαρόβαρκα είχε πιάσει φιλίες με τα νερά όταν ήχησαν στον αέρα οι λέξεις που σήμαιναν "ώρα για πρωινό" και μια χιλιάδα γλάροι κατέφθασαν. Χοροπηδούσαν με πονηριά και προσπαθούσαν να αποφύγουν το ράμφος ο ένας του άλλου καθώς καβγάδιζαν μεταξύ τους για τη λιγοστή τροφή. Ήταν το ξεκίνημα μιας καινούριας πολυάσχολης μέρας.

Μακριά τους, όμως, πέρα από τη βάρκα και τ' ακρογιάλι, μόνος, ολομόναχος, ασκούνταν ο Ιωνάθαν Λίβινγκστον ο Γλάρος. Τριάντα μέτρα ψηλά στον ουρανό χαμήλωσε τα μεμβρανώδη πέλματά του, όρθωσε το ράμφος του και τεντώθηκε για να διαγράψει μια οδυνηρά δύσκολη στριφογυριστή καμπύλη χρησιμοποιώντας τις φτερούγες του. Η καμπύλη αυτή απαιτούσε αργό πέταγμα και τώρα, πράγματι, ελάττωσε ταχύτητα μέχρι που ο άνεμος έγινε ψίθυρος στο πρόσωπό του, μέχρι που ο ωκεανός από κάτω του φάνταξε ακίνητος, μαρμαρωμένος. Στένεψε τα μάτια σε μια έντονη αυτοσυγκέντρωση, κράτησε την ανάσα του και, βάζοντας όλη του τη δύναμη, κατάφερε να προσθέσει άλλα δυο... μονάχα... εκατοστά... στην κλίση

της καμπύλης... Αμέσως μετά ήρθε το αναπουπούλιασμα, η απώλεια της στήριξης και η πτώση.

Οι γλάροι, όπως ξέρετε, δεν κομπιάζουν ποτέ ούτε τρικλίζουν. Το να χάσει ένας γλάρος τη στήριξή του στον αέρα θεωρείται ντροπή κι εξευτελισμός.

Μόνο που ο Ιωνάθαν Λίβινγκστον ο Γλάρος, ο οποίος τέντωνε ξανά τώρα τις φτερούγες του ξεδιάντροπα σ' εκείνη την επίπονη, τρεμουλιαστή καμπύλη —μειώνοντας ολοένα και πιο πολύ ταχύτητα και χάνοντας γι' άλλη μια φορά τη στήριξή του— δεν ήταν ένα πουλί σαν όλα τ' άλλα.

Οι πιο πολλοί γλάροι το μόνο που μπαίνουν στον κόπο να μάθουν είναι οι βασικές αρχές της πτήσης — δηλαδή πώς να πετούν για να φτάσουν από την ακροθαλασσιά στην τροφή τους, και πάλι πίσω. Γι' αυτούς δεν έχει σημασία το πέταγμα, αλλά το φαγητό. Όμως, για τούτον εδώ το γλάρο, μετρούσε πολύ περισσότερο η χαρά τού να πετάει. Πάνω από καθετί άλλο, ο Ιωνάθαν Λίβινγκστον ο Γλάρος λάτρευε το πέταγμα.

Σύντομα ανακάλυψε πως αυτός ο τρόπος σκέψης δεν ήταν ό,τι το καλύτερο για να γίνει αγαπητός στα άλλα πουλιά. Ακόμα και οι ίδιοι οι γονείς του είχαν αρχίσει να ανησυχούν βλέποντας τον Ιωνάθαν να πειραματίζεται μέρες ολόκληρες, μονάχος, πραγματοποιώντας εκατοντάδες πτήσεις σε χαμηλά ύψη.

Δεν ήξερε το γιατί, λόγου χάρη, αλλά όταν πετούσε πάνω από το νερό σε ύψος μικρότερο από το μισό άνοιγμα

των φτερών του, μπορούσε κι έμενε πιο πολύ στον αέρα και μάλιστα με λιγότερη προσπάθεια. Οι πτήσεις του δεν κατέληγαν στο συνηθισμένο πλατσούρισμα των ποδιών στη θάλασσα, αλλά σ' ένα μακρύ, επίπεδο αφρισμένο αυλάκι καθώς άγγιζε την επιφάνεια με τα πόδια σφιχτά κολλημένα στο σώμα του. Όταν άρχισε να προσγειώνεται στην παραλία γλιστρώντας με τα πόδια πάνω και να μετράει μετά με βήματα το μάκρος της ολίσθησής του στην άμμο, τότε ήταν που οι γονείς του τρόμαξαν πολύ.

«Γιατί, Ίωνα, γιατί;» τον ρώτησε μια φορά η μητέρα του. «Γιατί δεν μπορείς, Ιωνάθαν, να είσαι κι εσύ σαν όλα τ' άλλα γλαροπούλια; Γιατί δεν αφήνεις τα χαμηλά πετάγματα για τους πελεκάνους και τα αλμπατρός; Γιατί δεν τρως; Φτερό και κόκαλο είσαι, γιόκα μου!»

«Δε με νοιάζει αν είμαι φτερό και κόκαλο, μάνα. Το μόνο που θέλω είναι να μάθω τι μπορώ, και τι δεν μπορώ να κάνω στον αέρα — αυτό και τίποτε άλλο. Το μόνο που θέλω είναι να μάθω».

«Άκου δω, Ιωνάθαν», είπε αυστηρά αλλά καλοσυνάτα ο πατέρας του. «Όπου να 'ναι, μπαίνει ο χειμώνας. Οι βάρκες θα λιγοστέψουν και τ' αφρόψαρα θα κολυμπάνε στα βαθιά. Αν υπάρχει κάτι που πρέπει να μάθεις, είναι πώς να εξασφαλίζεις την τροφή σου. Καλά και άγια όλα αυτά που κάθεσαι και μας αραδιάζεις για το πέταγμα, αλλά δε γεμίζουν το στομάχι. Μην ξεχνάς πως ο λόγος που πετάς είναι για να βρίσκεις την τροφή σου».

Ο Ιωνάθαν κούνησε το κεφάλι του υπάκουα. Για λίγες μέρες προσπάθησε να συμπεριφέρεται όπως τα άλλα θαλασσοπούλια. Πραγματικά δοκίμασε κρώζοντας και μαλώνοντας με τους άλλους γλάρους γύρω από μόλους και ψαρόβαρκες, και βουτώντας για ν' αρπάξει απομεινάρια από ψάρια και ψωμιά. Ωστόσο, τίποτα δεν πήγαινε καλά.

Όλα τούτα δεν έχουν κανένα νόημα, σκέφτηκε, αφήνοντας επίτηδες να του πέσει μια αντσούγια την οποία είχε κερδίσει με πολύ κόπο, για να την αρπάξει ένας πεινασμένος γερο-γλάρος που τον κυνηγούσε. Θα μπορούσα όλες αυτές τις μέρες να μαθαίνω να πετάω. Υπάρχουν τόσα πολλά πράγματα που δεν ξέρω ακόμα!

Πριν περάσει πολύς καιρός, ο Ιωνάθαν ο Γλάρος βρέθηκε πάλι μόνος στα ανοιχτά της θάλασσας, πεινασμένος, ευτυχισμένος, μαθητής.

Το κύριο μάθημα ήταν η ταχύτητα και μετά από εξάσκηση μιας εβδομάδας, ήξερε περισσότερα γι' αυτήν απ' όσα ο γοργότερος γλάρος όλου του κόσμου.

Από τριακόσια μέτρα ψηλά, χτυπώντας τις φτερούγες του όσο πιο δυνατά γινόταν, βουτούσε κάθετα προς τα κύματα σαν αστραπή και μ' αυτόν τον τρόπο έμαθε για ποιο λόγο οι γλάροι δεν κάνουν ποτέ τέτοιες κάθετες ορμητικές καταδύσεις. Μέσα σ' έξι δευτερόλεπτα έπιανε τα εβδομήντα μίλια την ώρα, ταχύτητα στην οποία οι φτερούγες, όταν βρίσκονται σε ανοδική κίνηση, χάνουν την ευστάθειά τους.

Ξανά και ξανά το ίδιο πάθημα. Όσο προσεχτικός κι αν ήταν όταν έφτανε στο μέγιστο των δυνατοτήτων του, πάντα έχανε τον έλεγχο στις μεγάλες ταχύτητες.

Ανέβαινε στα τριακόσια μέτρα. Πρώτα ολοταχώς ίσια μπροστά κι έπειτα, χτυπώντας τις φτερούγες έγερνε σε μια κάθετη βουτιά. Στη συνέχεια, κάθε φορά που το αριστερό φτερό έχανε τη στήριξη κατά την ανοδική του κίνηση στροβιλιζόταν βίαια προς τ' αριστερά. Τέλος, στην προσπάθειά του να ανακτήσει τον έλεγχο, σταματούσε την κίνηση της δεξιάς του φτερούγας κι έπαιρνε μια αστραπιαία τούμπα προς τα δεξιά.

Όσο πολύ κι αν συγκέντρωνε την προσοχή του σ' εκείνη την ανοδική κίνηση, το αποτέλεσμα ήταν το ίδιο. Δέκα φορές προσπάθησε, αλλά και τις δέκα, μόλις ξεπερνούσε τα εβδομήντα μίλια την ώρα, μετατρεπόταν σε μια άμορφη μάζα από φτερά, που έπεφτε με ανεξέλεγκτη ορμή στο νερό.

Το μυστικό θα πρέπει να 'ναι, σκέφτηκε επιτέλους, καθώς τα νερά έσταζαν από πάνω του, να μην κουνάω καθόλου τις φτερούγες μου στις μεγάλες ταχύτητες — να τις χρησιμοποιώ μέχρι τα πενήντα μίλια και μετά να τις αφήνω ακίνητες.

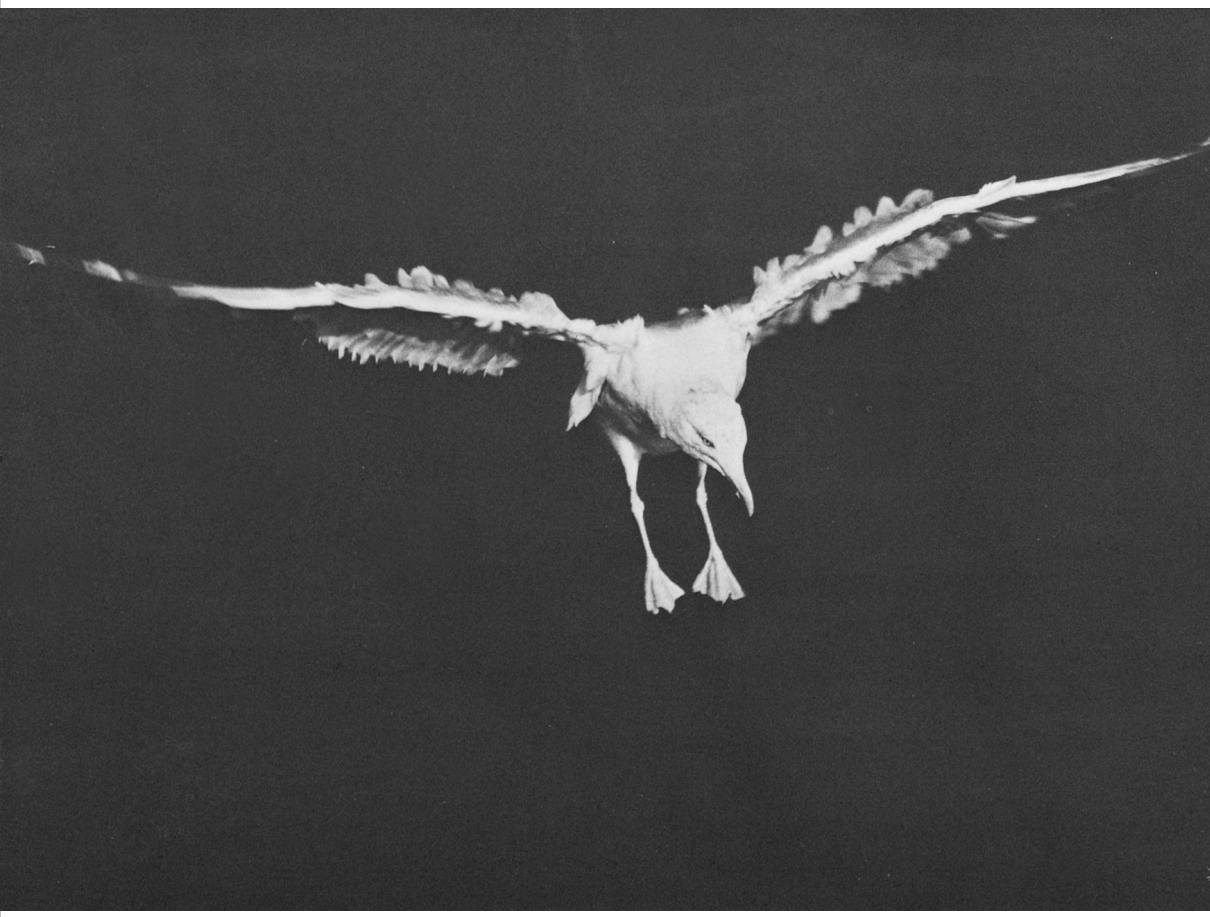

Δοκίμασε ξανά από τα εξακόσια μέτρα τη βουτιά του, με το ράμφος ίσιο προς τα κάτω και τις φτερούγες ολάνοιχτες και σταθερές από τη στιγμή που πέρασε τα πενήντα μίλια την ώρα. Χρειάστηκε τρομαχτική δύναμη για να το πετύχει, αλλά τα κατάφερε. Μέσα σε δέκα δευτερόλεπτα ξεπέρασε τα ενενήντα μίλια την ώρα. Ο Ιωνάθαν είχε πετύχει νέο παγκόσμιο ρεκόρ ταχύτητας στην κατηγορία των γλάρων!

Ο θρίαμβός του, όμως, δεν κράτησε πολύ. Μόλις αποφάσισε να εγκαταλείψει την κάθετη πτώση, τη στιγμή που άλλαξε τη γωνία των φτερών του, βρέθηκε ξανά αντιμέτωπος με την ίδια τρομερή κι ανέλεγκτη καταστροφή. Και τώρα, με ενενήντα μίλια την ώρα, τον χτύπησε σαν δυναμίτης. Ο Ιωνάθαν ο Γλάρος ένιωσε να διαλύεται στον αέρα και τσακίστηκε σε μια θάλασσα σκληρή σαν πέτρα.

Όταν ξαναβρήκε τις αισθήσεις του είχε πια σκοτεινιάσει για τα καλά και, στο φεγγαρόφωτο, βρέθηκε να επιπλέει στην επιφάνεια του ωκεανού. Οι φτερούγες του ήταν κουρελιασμένες βέργες από μολύβι, αλλά ακόμα πιο βαρύ στις πλάτες του ήταν το φορτίο της αποτυχίας. Ευχήθηκε αδύναμα το βάρος να ήταν αρκετό ώστε να τον παρασύρει απαλά στο βυθό της θάλασσας κι έτσι να τελειώσουν όλα.

Καθώς βούλιαζε όλο και περισσότερο στο νερό, μέσα του αντήχησε μια παράξενη, υπόκωφη φωνή. Δεν υπάρχει αλήθεια τρόπος να τα καταφέρω. Ένας απλός γλάρος

είμαι, περιορισμένος από την ίδια μου τη φύση. Αν ήταν να μάθω τόσα πολλά για το πέταγμα, θα είχα διαγράμματα αντί μυαλό. Αν προορισμός μου ήταν να πετάω με μεγάλες ταχύτητες, θα είχα τις κοντές φτερούγες του γερακιού και θα 'τρωγα ποντίκια αντί για ψάρια. Δίκιο είχε ο πατέρας μου. Πρέπει να ξεχάσω αυτές τις ανοησίες. Πρέπει να γυρίσω πίσω στο Σμήνος και να μείνω ικανοποιημένος μ' αυτό που είμαι, ένας φουκαράς γλάρος με περιορισμένες δυνατότητες.

Η φωνή έσβησε σιγά-σιγά κι ο Ιωνάθαν συμφώνησε μαζί της. Η θέση ενός γλάρου τη νύχτα είναι στην ακτή, κι υποσχέθηκε στον εαυτό του πως από δω και μπρος θα γινόταν σαν όλους τους άλλους. Έτσι θα ήταν όλοι ευχαριστημένοι.

Με μεγάλο κόπο υψώθηκε από τα σκοτεινά νερά και πέταξε προς τη στεριά, νιώθοντας ευγνωμοσύνη για όσα είχε μάθει σχετικά με το πέταγμα σε χαμηλό ύψος, μιας και του επέτρεπαν να μη σπαταλά τις δυνάμεις του.

Όχι, πάλι το ίδιο κάνω, σκέφτηκε. Πρέπει να το πάρω απόφαση ότι δεν είμαι πια εκείνος που ήμουν, ότι πάνε όλα όσα έμαθα. Είμαι ένας γλάρος όπως όλοι κι έτσι θα πετάω κι εγώ. Σκαρφάλωσε, λοιπόν, με το ζόρι στα τριάντα μέτρα και χτύπησε πιο δυνατά τις φτερούγες του για να φτάσει γρηγορότερα στην ακτή.